

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ШКОЛЯРІВ ДО ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ У 8 КЛАСІ

Роговик С., Степанюк А. В.

Зниження інтересу до навчання у середній школі є серйозною проблемою, що потребує впровадження ефективних методів мотивації. Особливо це стосується практично значущих предметів, таких як біологія людини. Адже розуміння власного тіла є не лише освітнім, а й життєво необхідним аспектом. За даними освітніх досліджень, учні проявляють вищий інтерес до предметів, які мають прикладне значення для їхнього життя.

Підлітковий вік характеризується посиленням інтересом до власного здоров'я та зовнішності. Теми анатомії та фізіології мають природний зв'язок із їхніми особистими переживаннями. Наприклад, учні активно обговорюють проблеми харчування, фізичних навантажень та впливу способу життя на здоров'я, що може бути використано як стимул для навчання.

Одним із ключових підходів до підвищення мотивації є зв'язок навчального матеріалу з життєвими реаліями учнів. Вивчення будови органів і систем людини допомагає краще зрозуміти власний організм, що підсилює зацікавленість. Наприклад, тема дихальної системи може бути пов'язана з поясненням того, як правильне дихання впливає на фізичну активність.

Залучення тем здоров'я, харчування, спорту, сну та шкідливих звичок у навчальний процес формує внутрішню зацікавленість учнів. Наприклад, уроки можуть містити обговорення сучасних трендів здорового способу життя, що допоможе учням зрозуміти важливість отриманих знань.

Використання інтерактивних ігор, вікторин і квестів з біології сприяє активному залученню учнів. Наприклад, можна створити «Квест органів», де учні повинні розгадувати загадки та виконувати завдання, пов'язані з функціями організму.

Розв'язання практичних задач із діагностики або надання першої допомоги стимулює учнів бачити прикладне значення знань. Наприклад, ситуаційні завдання типу «Що робити при втраті свідомості?» допомагають засвоїти матеріал на практиці.

Практичні завдання з виготовлення моделей (легенів, серця, кісток) розвивають креативність і мотивацію. Наприклад, можна запропонувати учням створити макет серця з пластикових пляшок і трубок для демонстрації кровообігу.

Використання сучасних цифрових технологій, таких як віртуальні лабораторії або 3D-моделі, дозволяє учням вивчати будову людського тіла більш наочно.

Розробка міні-проектів допомагає учням досліджувати теми, що їх цікавлять. Наприклад, учні можуть створити плакати або презентації на тему «Вплив шкідливих звичок на організм».

Інтерактивні уроки з експериментами. Практичні досліди, такі як вимірювання пульсу до і після фізичних вправ, допомагають учням зрозуміти принципи роботи організму на власному досвіді.

Соціальні медіа як навчальний ресурс. Створення відео чи постів у TikTok або Instagram на біологічну тематику може мотивувати учнів вчитися, використовуючи звичні для них платформи.

Запрошення фахівців медицини. Співкування з лікарями та іншими медичними спеціалістами допомагає показати практичну значущість знань, отриманих на уроках.

Метод дебатов на біологічні теми. Обговорення суперечливих питань, таких як вакцинація або харчові добавки, сприяє розвитку критичного мислення учнів.

Міні-курси першої допомоги. Практичні тренінги з домедичної допомоги не лише підвищують мотивацію, а й дають учням корисні життєві навички.

Позаурочні заходи – День здоров'я. Організація тематичних заходів, присвячених здоров'ю, сприяє формуванню позитивного ставлення до вивчення біології.

Індивідуальні завдання за інтересами. Завдання, що відповідають інтересам учнів, наприклад, аналіз харчового раціону або вивчення впливу спорту на організм, роблять навчання персоналізованим.

Формувальне оцінювання і підтримка. Регулярний зворотний зв'язок та підтримка з боку вчителя сприяють підвищенню зацікавленості та впевненості учнів у своїх знаннях.

Навчальні цілі разом з учнями. Залучення учнів до визначення цілей уроку робить їх більш зацікавленими у вивченні предмета.

Рефлексія і самооцінка. Обговорення в кінці уроку, що нового учні дізналися про своє тіло, допомагає їм усвідомити значущість отриманих знань.

Створення атмосфери довіри. Підтримка відкритого діалогу щодо здоров'я та тіла створює комфортне середовище для навчання та підвищення мотивації.

Результати проведеного нами дослідження дозволяють зробити висновок, що застосування названих методів та засобів навчання в процесі вивчення біології сприяє підвищенню мотивації учнів до вивчення біології та якості засвоєння навчального матеріалу.